

شایخ وادنیات

محمد علی

ملک و ملتہ نافع ، تاریخ ، ادبیات ، فنون ، اقتصادیات و شئون سائرہ متعلق مباحث مفیدہ ہی حاوی مجموعہ شہریہ در

کتاب نفیسه‌ی تنسیب بویوزیلاجق صورتده نام عالی‌رینه اضافه توسیم و محافظه‌ایله مک خصوصاً صلیبه آماده بولوندیغناک بیاننه منابر ت قلندی اقدم .

۲۰ جادی الاولی سنه ۱۳۳۴ شیخ الاسلام
خیری

•••

— « کتابلرم کندی عهددهمه ایکن قید دفترم یوقدی . چونکه کتابلرم اطرافده بولنورون اورناسنده یاتاردم . دفتر یامغه احتیاج اولمزدی . و قتا که اوقاف نظارتی در میان ایدیلن شرائطی قبول ایتدی . او وقت کتابلرمی ملت کتبخانه‌سه نقل ایتدیردم . ویدی سکر سربیع القلم محرر طوبلادم . عموم کتابلرمک اسامیی قید ونومرولروضع اولونمق اوزره دفترلری حاضرلاندی . بو دفترلری عدد بویوک جلدده بالغ اولدی . صوکر ا بونلر اناختارلرله برابرتعین اولنان بش حافظ کتبه تسلیم اولوندی . کتبخانه‌وه موزده بی زیارت ایدنلرک عددی کونده ، یوزی متجاوزدر . آلتی سنه ظرفده تخمیناً ایکی یوز اون آلتی بیک کیشی کتبخانه‌یه کلهرک مطالعاتده بولونمشدر . تسجیل مسئله‌سه کلنجه : بوندن ایکی سنه اوله قدر ، آرادن دوت سنه کچمش ایکن اوقاف نظارتی بکا کتابلریکی تسجیل ایتدیر دیه بر شی یازمامشدر . بالعکس : بوندن ایکی سنه اول دفترلر فرسوده اشمشدی . بن اوقافک نظر دقتی جلب ایتدم . کلیسیا رفعت اقدی سربیع القلمدر . تعیین ایدیگزده اوج دوت دفتر یاپیلین همده تسجیل ایدلین . سزبوخصوصده غفلت ایدیورسکیز . اتمه ییکیز ، احتمال که بکا بر امر حق واقع اولور . بلکه ورثم بردعواده بولنورلردی‌یه تحریر اوقافه سیلیردم [۱]

[۱] حال بوکه حد اولسون بنم اقرارلرم اوله بر دعوایه تنزل ایدمک فطرتدن پک عالی‌درلر حتی کتاب آلمغه یارم قالا یان متدد زمانلرده بکا معانت ایتدیلر اوقاف نظارتی سرعت قید وتسجیله مجبور اتمک ایچون قاپالی برظرف دروننده محرمانه یازدیم برمکتوبده بن اوجله‌بی یازمشمم بالعکس اوقاف نظارتی بنم علیهمده خلاف انسانیت وحقیقت بر صورتده غزته‌لره نشر وافشا ایتدکلرندن طولانی بی اقرارلرم یاننده محجوب ایتدیلر . جناب کبریا بادیلرینی ایکی دنیاده محجوب ایله سین .

ایسه‌ده هیچ بر جواب ویریلدی . بوندن آلتی آی اول علیهمده یازیلان مقاله‌لرده بنم اوقاف نظارتنه دورثم وارددر . غفلت اتمه ییکیز ، تعیرینی بنم علیهمده صرفه باشلادیلر [۲] . حکومت آرزوایدیسه بر قومیسون تشکیل ایتسین ، بن بوحالری رسماً اثبات ایدیم . صوکر آماسیه مورخی حسین حسام‌الدین اقدی کلدی . بو ذات محترم دورت آیدن زیاده چالیشدی . دوت بیک جلد اوله رق یالکیز عربجه کتابلرک اسامیی قید ایتدی وجدوللی دفترنی تنظیم اتمک اوزره آلوب کوتوردی . حتی بلکه مشکلات چقاریور دی‌یه بن برکون مراجعت ایدوبده شود دفترک شورایی بویه اولسون بیه دیهمده ، تا که بعض بدخواه کیمسلر حیلله کارلرده بولونماسینلر . حال بویه ایکن غرضکار غزته‌نک بری حسام‌الدین اقدی اوراده علی امیری اقدینک امرینه اتباعاً دیوان یازیور ، دی‌یه نشر یاتده بولوندی . حسام‌الدین اقدی کال حدتله بو غزته‌نی آله‌رق ناظر وکیلی سعید بکه کیتدی شکایت ایلدی . سعید بکه ده تأسف بیان ایدرک بونک سرعتله تکذیبی امر ایتدیکنی حسام‌الدین اقدیدن ایشیتدم . [بوده تکذیب ایدلدی] اوقاف دفتر یاپدیرسین ، کتابلری تسجیل ایتدیرسین ، بونک بکا نه تعلقی وار ؟ بنم افاده ویرمکلکم ایجاب ایدیورسه بن هر زمان ، هر موقعده سوز سویه‌مکه مه‌یایم . بن کتابلرمی وقفه ترک ایتدم . حتی بونی بوندن دوت سنه اول ولایات شرقیه نامیه یازوب باصدیردیغم و عموم دولتلرله باب عالی‌یه تقدیم ایلدیمک کتایده ده ذکر وثیت ایلدهم . دیماک که بن وقف ایتدیکنی عموم دولتلره

[۲] کلیسیا رفعت اقدی بو غریب حالی کوردرک بعض غزته‌لره تکذیبنه دائر مفصل مقاله‌لر یازدیغی ومنصل اولدینی ایچون غزته‌لرک ، مشغول بر زمانه تصادف ایدرک یازمادقلرینی بعض ذواته دفعات ایله بیان ایلدیکی موثوقاً مسعودر . یازمش اولدینی سکر اون صحیفه‌لک بر ردیه‌بی وبویه اسنادات ایله عبد عاجزی اوقافک رنجیده ایتسندن طولانی پک مدالانه عتابلری حاوی برحقانه وکزیده مقاله‌سنی بر مطبعه‌ده تصادفی اوله‌رق کوزملده کورمش ایدم . غزته‌لره ایچون یازما یورسکر دنیه‌مکه ! خصوصیه اوقاف نظارتنه قارشی .

دیاربکر، آمد، شهرنده وقتیه بر میلیون قرق بیک
جلد کتابی حاوی جسیم بر کتبخانه [*]

ظهور اسلامیت که نسیم سحر قدر لطیف، شیم
جنت قدر روحنواز، برق خائف قدر سریع، بر صورتده
کائناتی مستغرق انوار ایتشدر.

بونک ادراک معالی حقیقه‌نه عجبا بر کره اولسون
ارجاع نظر بصیرت ایدیورمی‌یز، ایدرسه‌ک نه کوریرزه،
کوریرزه‌ک:

مبعوث اکبر کائنات اولان روح‌المرسلین اقدمز
حضرتلری معجزات محمدیه لرله طاغری آلتون و کوموش
یاغمه و بتون اعداسی واسطه جبریل شدیداللقوا ایله
محو ایتمه مقتدر ایکن بو کبی خوارق مغویاته رغبت
هایون بیورمیوب اصحاب کرامنی تهذیب اخلاق انسانیه
وتبرید معاملات شهوانیه به سوق و تحریض ایله فرمان
فرمای جهان کالات ایتشدی.

کورولیورکه کالات فاضله ایله متصف اولان بر
خلیفه‌سی کندی جکرپارده‌سی اولان اولادی اوزرنده
حد شرعی‌یی اجرا ایلور و او خلیفه‌نک ینه او اخلاق
حیت پیرا ایله مفظور بر قوماندانی سحاب رحمت کبی
آفریقا چوللرینی کچهرک ساحل بحر محیطه واصل اولدینی
حالده حالا کندی ضبط ایده‌میوب آت ایله دریاه هجوم
ایده‌رک قارغیسی دکن ایچنه دیدکدن صکره، یاربا کر
بوندن ایلروسنده دخی جهان ویا انسان اولدینی بیلسه
ایدم، شودکزی کچر اوجهان نامعلومی کشف ایله‌اعلای
کله‌له ایدردم دیه بر لسان حماسته انین ایدیور.

ینه کوریریورزه که بر فته قلیله ایله بیوک بر دشمن

[*] بو مقاله‌یی ابتدای مشروطیتده چیقان (آمد) غزته‌سی
عیناً یازمش ایدی. «ایلری» غزته‌سندن نقل ایله بالایه یازدیم
مقاله‌ده بو کتبخانه‌نک اسمی و شمعی در سعادته تشکیله موفق
اولدیم «ملت کتبخانه‌سی» نک مشوق و مسبب وره‌بری بولنمش
اولسی حیلله عیناً و تماماً یازیورزه.

بیلدیرمشم؛ آرتق تسجیل ایتدیرمه‌مش یولنده کی هذیانلره
اهمیت ویریرییم.

اخیراً توحید افکار غزته‌سی میدانه جیقدی.
ایکنجی مقاله‌سنی بک غرضکارانه کوردیم. بونک اوزرینه
اداره‌خانه‌یه کیتدم. سؤاله: غزته صاحبی اون بش کوندن
بری خسته در نه وقت کله جکی معلوم دکدر یولنده جواب
ویردیلر. آکلادم که غزته صاحبنک خبری اولمقسزین
بومعلتلی یا بان قبله‌لی زاده فؤاد بکدر.

ولید بکه کلنجه: کندیسندن بر رجام وار. بوسه
ولایتده وقتیه انتشار ایدن سالنامه‌لرک ۵۰۲، ۷، ۱۱ نجی
نسخه‌لری کتبخانه‌مده موجود دکدر. ولید بکک
پدزلری اووقت بوسه ولایتی مکتوبجیسی اولدینی ایچون
یادکار اولارق بونسخه‌لرک کندیسنده بولونمش مأمولدر.
ولید بک بودرت نسخه‌یی یا عیناً اتخاف و یا خود
فطوغرافلری آلتوب اعاده ایدیلک اوزره‌اعاره ایدرسه چوق
خیر ایشله‌مش اولور. شاید ضایع ایتش ایه پدربادکاری
وبک‌مهم برویقه تاریخیه اولان بوسه لنامه‌لرک کندیسنده
بولونما یوب ضایع ایدلسی بک عیب اولاجنسدن [۱]
آرتق بعدما، بویله عظمتلی وهرشیئی جامع ملت کتبخانه‌نه
اعتراض ایتک شان انصاف و حیمته مناسب اولامایاجنی
بدیهی بولونمقله ولید بکک حقیقه اعتراف قصور ایدره‌رک
کتبخانه‌یه کلسی و آلمی اوپه‌رک بر دها بویله تصورلرده
بولونماق ایچون توبه ایتسی لازمدر.

[۱] چونکه ولید بکک پدزلری اخوانمزدن ابوالضیا توفیق
بک عموم ولایات سالنامه‌لرندن مقدم ۱۲۸۳ سنسده بوسه
ولایتده برنجی دفعه اوله‌رق نشر اولان سالنامه زماننده بوسه
ولایتی مکتوبجیسی اولدینی کبی صوک‌سالنامه‌نک نشری تاریخی اولان
۱۲۹۵ سنسده ینه بوسه ولایتی مکتوبجیسی ایدی. ولید بک
استرحاء، جواب ویرمکدن باشقه عالم مطبوعاتیه کبی چیقان بر مجموعه‌هانکی
بر غزته‌یه کوندربیلورسه اعلان ایدلسی اصول موضوعه ایجابندن
ایکن کوندردیکم برنجی نسخه‌یی نشر و اعلان ایتدی بر غزته
صاحبی ایچون بو حاللر شایان تأسفدر.